

Experiències en FP industrial inicial. El cas de dos centres de la Garrotxa i el Bages

Febrer 2017

Síntesi

En aquest INFORMES es recullen algunes bones pràctiques en matèria de Formació Professional inicial per part de dos centres educatius catalans que han fet notables esforços per impulsar els lligams amb el món de l'empresa que els envolta. Es tracta de l'Institut la Garrotxa (a Olot) i l'Institut Lacetània (a Manresa), centres en els quals hem centrat l'atenció com a continuació d'un INFORMES PIMEC anterior. Les comarques on s'ubiquen són totes dues eminentment industrials i compten amb teixits empresarials rics. A principis dels 90, els dos centres i una bona quantitat d'empreses van entendre que es necessitaven mútuament per a lligar millor l'oferta formativa professional i la demanda del mercat laboral. Tant a la Garrotxa com al Bages, amb suport i implicació de l'administració local, s'han establert diferents vies de col·laboració que poden servir d'exemple per a altres centres i territoris del país. El cas de la Garrotxa mostra com la dinàmica de les necessitats industrials encaixa amb un institut receptiu; el cas de Lacetània il·lustra la creació d'una estructura institucional per impulsar la FP que, entre altres coses, ha donat lloc a un centre singular de formació ocupacional i continuada com és el Centre de Formació Pràctica. Els dos casos ens ensenyen vies de col·laboració entre centres educatius i la comunitat empresarial.

0 Introducció

En dos INFORMES recents hem tractat la temàtica de la formació professional inicial (en endavant FP). En el primer vam comparar el perfil de formació de la població ocupada i de la població activa a Catalunya amb el perfil de formació que requeria el sistema productiu. Del treball se'n desprenia l'existència d'un important dèficit d'oferta de persones amb qualificació de FP¹. En el segon vam analitzar l'experiència de 12 empreses industrials catalanes en la seva relació amb el sistema de FP del seu entorn (necessitats de personal amb perfil FP, dèficits d'oferta i d'especialitats, col·laboració empreses-escoles de FP, entre altres)². En aquest darrer informe es van analitzar 6 empreses de dues comarques sobre les quals ens constava que la relació entre escoles de FP i empreses estava treballada de feia anys, concretament la Garrotxa i el Bages, amb centres educatius de referència: l'Institut la Garrotxa i l'Institut Lacetània. Ambdós han format part de les iniciatives de xarxes de centres de FP innovadors que ha impulsat el Departament d'Ensenyament al llarg dels anys.

En aquest Informe centrem l'atenció en l'experiència d'aquests dos centres explicada pels seus propis directius.

1 Institut la Garrotxa

1.1 L'entorn industrial i educatiu

La Garrotxa és una comarca de poc més de 56.000 habitants amb una llarga tradició industrial. Els llocs de treball totals a desembre de 2015 es xifraven en 22.400, dels quals 8.100 (36,7% del total) eren al sector industrial, més del doble del que enregistra el conjunt de Catalunya. Aquest sector té com a activitat principal l'agroalimentari (3.300 llocs de treball); no obstant això, atenent la resta d'activitats el teixit és força diversificat, amb activitats com ara producció de maquinària, plàstic, metal·lúrgia, tèxtil, arts gràfiques i paper, totes elles amb un total d'entre 600 i 800 llocs de treball cada una.

A la comarca hi ha 45 empreses que facturen més de 8 milions d'euros cada una, de les quals dues (alimentàries) en facturen més de 100, quatre entre 50 i 100 milions, catorze entre 20 i 50 milions, i la resta menys de 20. Pel que fa al nombre de treballadors, de les 45 empreses indicades n'hi ha tretze que superen els 100 empleats, i tota la resta en tenen entre 40 i 100. Així doncs, es tracta d'un teixit empresarial industrial força notable, amb un predomini quasi total de la mitjana empresa.

¹ "Formació i ocupació a Catalunya i comparativa amb alguns països europeus", INFORMES PIMEC 5/2016.

² "Dotze empreses industrials davant la FP inicial", INFORMES PIMES 1/2017.

La comarca presenta una baixa densitat de població, amb una concentració important al voltant d'Olot, la capital, que per ella mateixa n'acull més del 60%. La població d'origen estranger és el 17,8% del total (quatre punts més que al conjunt de Catalunya); en la mateixa línia, 1 de cada 4 joves de 15 a 24 anys d'Olot té nacionalitat estrangera.

El 95% dels estudiants finalitzen amb èxit els estudis obligatoris (ESO). La seva trajectòria posterior ve dominada pels que es decanten pel Batxillerat (57%) i pels que opten pels cicles formatius (28%). Aquests darrers comptaven, al curs 2014/2015, amb 1.174 alumnes, dels quals prop de 400 cursaven estudis relacionats amb l'activitat manufacturera industrial o propers a aquesta. La taula que segueix en recull el detall.

Família professional	Grau mitjà	Grau superior	Total	% sobre el total de cicles
Informàtica i comunicacions	59	59	118	10,1%
Fabricació mecànica	28	50	78	6,6%
Electricitat i electrònica	21	45	66	5,6%
Tèxtil, confecció i pell	35	31	66	5,6%
Instal·lació i manteniment	30	0	30	2,6%
Indústries alimentàries	11	18	29	2,5%
TOTAL	184	203	387	33,0%

Font: L'Observatori econòmic, social i mediambiental de la Garrotxa. 2016

A la comarca de la Garrotxa, al curs 2015/16 hi ha havia 5 centres³ que impartien cicles formatius FP de grau mitjà, amb 511 alumnes, i 6 centres⁴ de cicles formatius de FP de grau superior, amb 434 alumnes. Un d'aquests centres és l'Institut la Garrotxa, que és el que té l'orientació industrial més inequívoca.⁵

1.2 Dades bàsiques de l'Institut la Garrotxa

L'Institut la Garrotxa és un centre de formació professional creat al 1974, que va començar amb les branques d'electricitat, administració i mecànica. A final dels 70 s'hi afegien sanitat, moda i delineació. Al 1995 el centre es converteix en institut d'ensenyament secundari en incorporar l'ESO i el Batxillerat. Al 2015/16 totalitza la xifra de 1.197 alumnes, prop de la meitat dels quals en cicles formatius.

El centre compta amb el Certificat ISO 9001:2008 per als serveis d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius de Formació Professional. També disposa de la carta ERASMUS+, que permet realitzar la formació en centres de treball a l'estranger.

³ Garrotxa, Bosc de la Coma, Montsacopa, Escola Pia i EASDO.

⁴ Garrotxa, Bosc de la Coma, Montsacopa, Escola Pia, KREAS i EASDO.

⁵ Dels altres centres existents a la comarca, l'únic amb orientació industrial és el KREAS (privat), especialitzat en la indústria càrnia i agroalimentària.

Són projectes rellevants dels darrers anys:

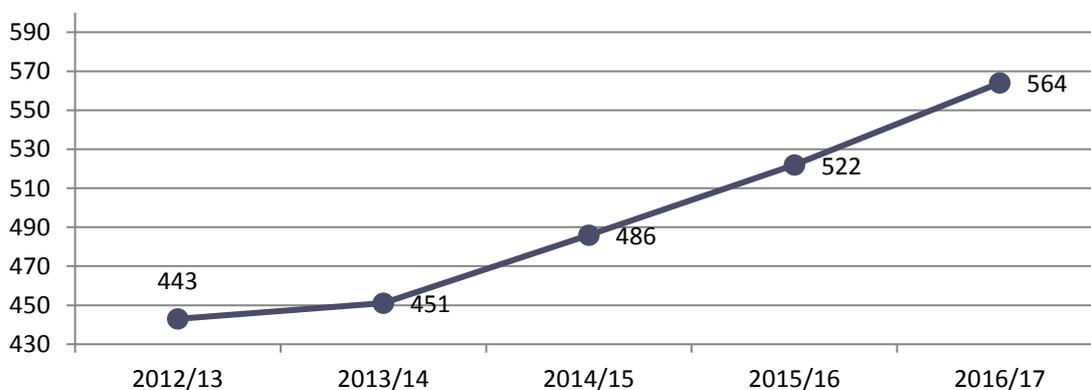
- **2005-11:** Centre Integral de FP (projecte FPCAT);
- **2013:** s'inicia l'oferta de cicles en FP Dual, amb el cicle de Disseny i Producció per a Plàstics i Metalls, de gran demanda a la comarca;
- **2014:** s'inicia el cicle d'Elaboració de Productes Alimentaris, un sector amb una gran implantació també comarcal;
- **2016:** s'inicia l'oferta del cicle de grau superior de Mecatrònica en modalitat Dual i format 2x3 amb el cicle de GS d'Automatització i Robòtica Industrial.

L'oferta en cicles formatius del curs 2016/17 en l'àmbit industrial per especialitats és aquesta (entre parèntesis, el nombre de grups):

- Elaboració de productes alimentaris (2) (Dual)
- Instal·lacions elèctriques i automàtiques (2)
- Manteniment electromecànic (2)
- Mecanització (2)
- Automatització i robòtica industrial (2) (Dual)
- Mecatrònica industrial (1) (Dual)
- Disseny i producció per a plàstics i metalls (2) (Dual)

L'Institut compta en total (les especialitats indicades i la resta) amb 49 professors de cicles formatius. D'aquests, 20 són d'ensenyaments industrials (9 d'electricitat, 8 de mecànica i 3 de productes alimentaris).

La matrícula total FP entre 2012 i 2017 ha evolucionat de manera molt positiva, tal com recull el gràfic següent.

Per graus, el nombre d'estudiants és clarament creixent, tant en el mitjà com en el superior, segons es presenta en aquesta taula.

	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Grau mitjà	277	276	286	331	333
Grau superior	131	140	163	172	201
Curs accés a superior	35	35	37	19	30
Total FP	443	451	486	522	564

Pel que fa al nombre de titulats, al curs 2015/16 va ser de:

- 60 en grau superior
- 105 en grau mitjà

1.3 L'orientació cap al sistema productiu de la comarca

Segons se'ns indica, l'Institut va ser creat a instàncies del món empresarial de la comarca, com a conseqüència de les necessitats de personal qualificat que tenia el seu sector industrial, fonamentalment centrat en el metall, l'electricitat, el tèxtil, etcètera.

Ja a principis dels 90, a la comarca es va crear la Fundació Escola Empresa, un organisme autònom del Consell Comarcal i un cas pioner a Catalunya, l'objecte de la qual era fomentar les pràctiques d'alumnes a les empreses, becar aquestes pràctiques, fer cursos de formació contínua per a treballadors i, en general, crear vincles de relació entre el centre, les empreses i les entitats de l'entorn. És significatiu que la fundació en qüestió tingui la seva seu administrativa a l'Institut la Garrotxa.

Al 2005, en el marc de la iniciativa dels Centres Integrals de FP de Catalunya, l'Institut en va ser l'operador principal a la Garrotxa. L'Institut té establert com a valor, dintre del seu Projecte Educatiu de Centre (PEC), la seva vinculació amb l'entorn. En aquesta línia, especificant més, el centre pretén oferir, entre altres coses:

- *“col·laboració amb les entitats i empreses de l'entorn”*
- *“una comunicació fluida amb les famílies com a via d'orientació i assessorament envers la formació dels seus fills, potenciant l'atenció personalitzada a través de la tutoria”*

1.4 Relació de l'Institut amb les empreses

L'Institut té uns 300 alumnes que cada curs fan pràctiques en empreses. Es tracta de 300-400 hores en cicles mitjans i superiors no duals, i de 1.000 hores en cicles duals. En aquest darrer cas, l'acord entre empresa i centre es

formalitza amb un contracte laboral o amb un conveni que pot comportar una beca-salari.

En la conjuntura industrial dels darrers anys la demanda per part de les empreses supera l'oferta d'estudiants en pràctiques que pot oferir l'institut. Això és particularment cert en cicles de manteniment electromecànic, disseny i producció per a plàstics i metalls i mecatrònica. La situació és molt diferent de la que es donava abans de la crisi: fins al 2008 els electricistes se n'anaven a la construcció, on guanyaven uns sous atractius, deixant sense cobrir les demandes del sector industrial.

a) Necessitat mútua Institut–Empreses

L'Institut programa visites regulars a empreses, amb la finalitat d'oferir els seus estudiants en pràctiques. En l'actualitat el centre compta amb convenis amb 526 empreses de tots els sectors presents a la comarca.

D'acord amb l'experiència de l'Institut, quan el centre planteja propostes formatives noves relacionades amb el sector industrial al Departament d'Ensenyament, l'actitud d'aquest és receptiva i facilitadora.

Per part de l'Institut, en cas que un grup d'empreses manifesti tenir necessitats d'un nou cicle, se les escolten, i si hi ha un cert compromís que acolliran estudiants en pràctiques cada una d'elles, de manera que s'asseguri en certa manera l'èxit del cicle, llavors es proposa al Departament d'Ensenyament.

La relació amb el món empresarial té un altre vessant. Els professors de Formació Professional poden anar voluntàriament a fer estades a les empreses.

En el cas del cicle superior de Mecatrònica (iniciat en el curs actual en modalitat Dual), s'ha implantat per la necessitat de completar una formació més pràctica en l'àmbit de l'automatització i robòtica industrial. El centre l'ofereix en format 3x2 (3 anys, dos títols, el d'Automatització i el de Mecatrònica). Es va sol·licitar iniciar-lo el curs 2018-19, però el Departament d'Ensenyament l'ha avançat al curs actual. Hi tenen 9 alumnes i n'esperen 15 en els cursos propers.

D'alguna manera estem davant una resposta del sistema educatiu enfront d'una demanda per part de la indústria, tal com va passar amb el cicle de grau superior de la indústria càrnia i agroalimentària, que imparteix el centre KREAS, en format Dual, a petició del sector industrial (FECIC, Federació Catalana d'Indústries Càrnies), amb un acord amb la Fundació Universitària Balmes (Universitat de Vic). Aquest cicle superior dona continuïtat al cicle mitjà que imparteix l'Institut la Garrotxa.

El cas de la Dual en plàstics, per exemple, es correspon a una situació en què el sector té un gran pes a la comarca i no hi ha oferta de formació específica, tret d'alguns màsters universitaris. Als inicis del Centre Integral de FP es van organitzar, conjuntament amb empreses del sector, diverses formacions molt

específiques. Fruit d'aquesta col·laboració entre el Centre Integral i les empreses es va valorar la possibilitat d'oferir un cicle formatiu de Grau Superior únic a l'Estat espanyol: programació de la producció en emmotllament de metalls i polímers. Les empreses s'hi van adherir immediatament amb el compromís implícit d'agafar els estudiants en pràctiques i en formació Dual, implantant així un dels cicles pioners en aquesta modalitat a Catalunya.

Específicament en formació, l'Institut té convenis per promoure la FP Dual establerts amb:

- 11 empreses de productes alimentaris
- 10 empreses en disseny de la producció per a plàstics i metalls
- 11 empreses en automatització i robòtica industrial
- 11 empreses en mecatrònica industrial

Tant la formació professional en alternança simple com la Dual es valoren molt positivament per part de l'Institut. És la via a seguir, sobretot en cicles de grau superior.

b) Seguiment

Quan els estudiants fan les pràctiques a l'empresa es nomena un tutor per part de l'Institut i un tutor d'empresa, els quals faran el seguiment de l'alumne.

En aquest centre, la formació Dual comporta 1.000 hores d'estada a l'empresa, amb rotació d'activitats. Existeix un contacte mensual de l'Institut amb l'empresa i es fa una visita trimestral *in situ*.

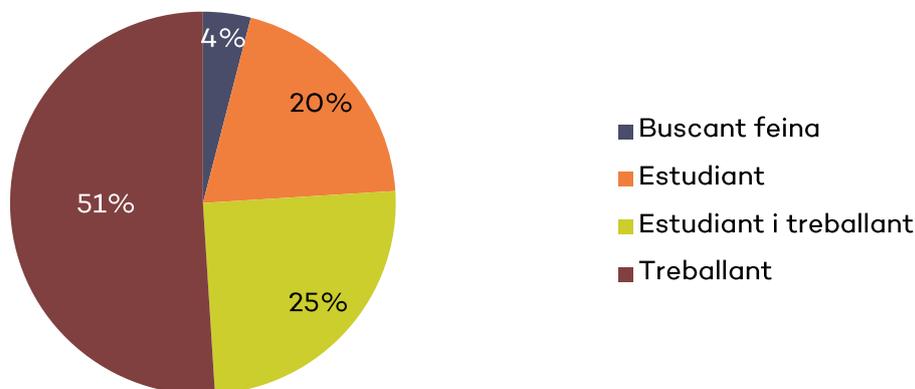
A nivell global, s'han creat tres comissions de seguiment, una de cada cicle Dual, en què intervenen empresaris (del sector alimentari, del plàstic i d'automatització i electrònica). Es fan dues reunions anuals en què es fa balanç, es proposen millores de funcionament, quants alumnes promocionen, quines necessitats tenen les empreses, i es plantegen solucions per a la formació contínua dels treballadors.

1.5 Resultats

L'Institut té una borsa de treball, però ara mateix és poc activa per als estudiants perquè pràcticament la totalitat o bé treballen o bé continuen estudiant.

Segons el darrer estudi d'inserció laboral dels ensenyaments professionals a l'Institut la Garrotxa, només un 4% dels graduats en FP al 2015 estan buscant feina (enquesta de febrer de 2016). La xifra contrasta tant amb les dades d'atur de Catalunya (prop del 18% a desembre de 2015) com amb la taxa de desocupació dels joves d'entre 16 i 24 anys (42%). Dels 113 enquestats (la pràctica totalitat dels titulats aquell any) el 51% estava treballant, un 25%

estudia i treballa, un 20% segueix estudiant, tal com es mostra al gràfic següent.

Sobre l'encaix entre estudis realitzats i feina en què treballen els titulats en FP de l'Institut la Garrotxa, es pregunta si la feina que han trobat està relacionada amb el cicle que van estudiar. El resultat dels darrers 10 anys és afirmatiu en el voltant del 75% dels casos; el 25% restant fa feines no relacionades amb els estudis.

La pregunta sobre si els estudis de FP han facilitat als titulats que treballen l'obtenció de la seva feina rep una resposta afirmativa per part del 83% dels enquestats (90% en el cas dels graus superiors). Així, la FP es considera una opció molt interessant a l'hora de trobar feina.

Dels que treballen, el 17% van trobar la feina bé fos a través de l'Institut (professors, borsa de treball,...) i el 32% a través de l'empresa on va fer les pràctiques. El paper del centre docent, doncs, resulta clau en aquest sentit.

Un 24% dels que treballen van trobar feina a través d'amics, coneguts o familiars, i un 15% enviant CV a l'empresa per iniciativa pròpia.

Finalment, pel tipus de contracte dels titulats recents analitzats, un 58% el té a temps complet i el 42% restant a temps parcial. I la retribució que perceben aquestes persones al 2015 es distribueix per intervals així:

- Entre 600 i 900€ mensuals 14% (24% al 2013)
- Entre 900 i 1.200€ mensuals 59% (61% al 2013)
- Entre 1.200 i 1.500€ mensuals 27% (15% al 2013)

Finalment, l'Institut ofereix la possibilitat d'acollir-se al programa Erasmus+ per tal que els seus estudiants puguin realitzar pràctiques en empreses a l'estranger. El programa ha tingut molt bona acollida, fins al punt que al 2015 es va doblar l'oferta de places, fins a totalitzar-ne 18 (de les quals 7 en especialitats industrials).

2 Institut Lacetània

2.1 L'entorn industrial i educatiu

El Bages té una població de 174.381 habitants (2016), amb la seva capital (Manresa) que en té 74.752 i un ampli conjunt de municipis amb poblacions que superen els 5.000 habitants cadascuna: Navarcles, Navàs, Sallent, Sant Fruitós de Bages, Sant Joan de Vilatorrada, Sant Vicenç de Castellet, Santpedor i Súria.

El PIB de la comarca al 2014 es va xifrar en 4.278 milions d'euros, és a dir, 24.600€ per habitant, un nivell un 11,4% inferior al del conjunt de Catalunya.

El Bages és una comarca de caràcter clarament industrial: el 31,4% del VAB que s'hi va generar al 2013 va correspondre a aquest sector (20,3% al conjunt de Catalunya); així mateix, el 24% dels afiliats a la Seguretat Social eren també d'aquest sector, enfront del 14,7% a Catalunya. Per sectors industrials, el metal·lúrgic (maquinària, material elèctric, material de transport) és clarament majoritari atès que genera el 49% del VAB industrial de la comarca.

A la comarca, al curs 2015/16 hi ha havia 14 centres que impartien cicles formatius FP de grau mitjà, amb 1.966 alumnes, i 10 centres de cicles formatius de FP de grau superior, amb 1.211 alumnes. Un d'aquests centres és l'Escola Lacetània, que és la que té l'orientació industrial més clara de tota la comarca.

2.2 Dades bàsiques de l'institut

L'Institut Lacetània, ubicat a Manresa, va néixer al 1968 amb el nom d'“Escuela de Maestría Industrial”. Actualment s'hi imparteix ESO, Batxillerat i Cicles Formatius. Des del 2002 està certificat amb la ISO 9001 en l'àrea d'ensenyament-aprenentatge.

En total compta amb uns 1.400 alumnes, dels quals la meitat corresponen a cicles formatius. D'aquests, uns 400 estudien cicles de grau mitjà i 300, cicles de grau superior.

El nombre de titulats en el darrer curs disponible (2015-16) en cicle formatiu de grau mitjà, amb especificació de les especialitats industrials, es va distribuir així:

• Electromecànica de l'automòbil	18
• Instal·lacions elèctriques i automàtiques	8
• Mecanització	13
• Manteniment electromecànic	10
• Altres (administració, telecoms,...)	<u>43</u>
• TOTAL	92

El nombre de titulats en el darrer curs disponible (2015-16) en grau superior, amb especificació de les especialitats industrials, es va distribuir així:

• Automatització i robòtica industrial	22
• Disseny en fabricació mecànica	13
• Programació de la producció F.M.	9
• Mecatrònica industrial	2
• Altres	<u>44</u>
• TOTAL	90

Cada cicle, dels 15 que té l'Institut, té assignat un tutor responsable de les pràctiques.

2.3 L'objectiu de vincular FP i empresa a la comarca

Al projecte educatiu de Centre de l'any 2014, l'Institut Lacetània manifesta la seva vocació de servei i arrelament a l'entorn i àmbit social, cultural i professional. Aquest principi s'expressa, entre altres:

- En l'aliança amb entitats com la Fundació Lacetània.
- En la relació permanent amb les empreses de l'entorn per adaptar els currículums de Formació Professional a les necessitats i canvis del sector productiu.
- En la participació en projectes d'innovació tecnològica amb empreses de l'entorn.
- En fomentar la relació de l'Institut amb institucions de la ciutat, Consell Comarcal, Ajuntament, Sindicats, Patronals,...

Així, un document intern de caràcter institucional relativament recent entronca amb una inquietud que ja va generar fa molts anys moviments en el mateix sentit de relació amb el teixit productiu del seu entorn.

En efecte, fa més de 25 anys la Cambra de Manresa, la patronal del metall de la comarca i el mateix institut van compartir la necessitat d'harmonitzar els criteris de gestió de les pràctiques dels alumnes a les empreses i d'enfortir les relacions entre els centres educatius que impartien estudis de formació professional i el món empresarial. Es tractava bàsicament d'una necessitat generada en el marc del sector metal·lúrgic, molt arrelat a la comarca, però compartida també pels altres sectors en què l'institut feia formació.

Concretament al 1990, fruit de les voluntats del sector metal·lúrgic (articulat a través de la Patronal Metal·lúrgica del Bages), de la Cambra de Comerç de Manresa i de l'Institut Lacetània, es crea la Fundació Lacetània, una institució privada orientada al foment de la formació professional, reglada, ocupacional i contínua.

La fundació té per finalitats:

- L'arrelament dels estudis de FP que s'imparteixen als instituts adherits.
- Fomentar la col·laboració del món econòmic i empresarial de la comarca amb els instituts adherits.
- Col·laborar amb els instituts adherits per actualitzar els ensenyaments a la innovació i a les necessitats de la demanda laboral.
- Orientar els joves cap a la FP
- Estudiar la implantació de noves especialitats professionals en funció de les necessitats de la comarca i del seu mercat de treball.
- Desenvolupar en general la formació i el reciclatge professional, inclosa la formació ocupacional i la formació contínua.

Entre els patrons hi ha PIMEC, els sindicats, el Departament d'Ensenyament, el Consell Comarcal del Bages, l'Ajuntament de Manresa.

El patronat de la Fundació es reuneix mensualment.

2.4 Activitat de la Fundació Lacetània

La Fundació té fins a 11 instituts públics adherits⁶, dels quals gestiona els convenis de pràctiques dels seus alumnes de cicles formatius⁷. Cada un d'aquests instituts compta amb un responsable de les relacions escola-empresa.

a) Convenis

La Fundació té establerts convenis de pràctiques dels alumnes a les empreses. En gestiona al voltant de 300 cada any, amb l'evolució que figura en el gràfic.

D'altra banda, de l'ordre de 300 alumnes reben beques de la Fundació per fer aquestes pràctiques, gràcies a l'aportació de les empreses.

⁶ A part de l'Institut Lacetània, l'Institut Lluís de Peguera, l'Institut Guillem Catà, l'Institut Pius Font i Quer, l'Institut Cal Gravat, l'Escola d'Art de Manresa, l'Institut Llobregat (Sallent), l'Institut Mig Món (Súria), l'Institut Castellet (Sant Vicenç de Castellet), l'Institut Quecus (Sant Joan de Vilatorrada) i l'Institut Gerbert d'Aurillac (Sant Fruitós de Bages).

⁷ També gestiona les estades a les empreses per part d'alumnes de Batxillerat.

b) Aportacions als centres

Una part dels beneficis que genera la fundació es destinen a millorar instal·lacions i equipaments dels centres adherits (maquinària, materials, instal·lacions, eines, material fungible,...). Entre el 2010 i el 2015 s'han obtingut més de 182.000€ amb la distribució per anys:

- 2010 45.056€
- 2011 58.803€
- 2012 32.624€
- 2013 27.450€
- 2014 18.617€
- 2015 14.560€

c) Promoció

La Fundació col·labora en jornades científicotècniques dels instituts adherits. Promou la celebració anual de l'exposició sobre cicles formatius i participa en actes i jornades per tal de promoure la FP en centres de secundària, entre altres llocs.

També coorganitza amb altres entitats la Fira de l'estudiant, de la qual enguany se celebrarà la 25a edició.

Cada any convoca els premis als tres millors projectes o crèdits de síntesi dels alumnes de cicles formatius de grau mitjà i superior. S'hi poden presentar alumnes dels centres adherits a la Fundació.

d) Formació del professorat

La Fundació organitza cursos de reciclatge per a professorat. El nombre de cursos i el de professors que hi participen és variable. En el període 2009-2015 se n'han fet 32, amb l'assistència de prop de 400 professors, segons es detalla en la taula següent.

	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	Total
Total cursos	2	8	5	6	6	5	32
Professors assistents	29	79	71	69	79	55	382

e) El Centre de Formació Pràctica

Al 2001, la Fundació Lacetània va crear el Centre de Formació Pràctica (CFP) amb la voluntat de dotar la comarca d'un espai de formació especialitzada i qualificada, vinculada a la creació de producte, fabricació mecànica, manteniment, automatismes i verificació en el sector del metall.

Els promotors van ser l'Ajuntament de Manresa, la Caixa de Manresa, la Cambra de Comerç, la Fundació Lacetània, la Patronal Metal·lúrgica del Bages i PIMEC. El CFP va comptar amb l'aportació econòmica inicial de 32 empreses, entre les quals les metal·lúrgiques més significatives de la comarca del Bages.

Ubicat en unes àmplies i modernes instal·lacions del Palau Firal, el centre és gestionat per la pròpia Fundació. El CFP compta amb una estructura d'un 7 persones, el que inclou la directora, personal administratiu i quatre professors. El pressupost és de prop de 600.000€ anuals.

Principalment organitza cursos ocupacionals (sobretot contractats pel SOC) i per a empreses (individuals o en grup) per a reciclar o formar els seus treballadors, bàsicament del sector electromecànic.

En total, en els seus 16 anys de vida, pel CFP hi han passat prop de 8.000 alumnes amb un nombre d'hores lectives de 47.000, tal com es detalla en la taula que segueix.

Curs	Cursos	Hores	Alumnes
2001 - 2002	11	1.301	200
2002 - 2003	33	1.540	375
2003 - 2004	37	2.859	416
2004 - 2005	42	2.006	520
2005 - 2006	50	3.230	576
2006 - 2007	45	3.473	514
2007 - 2008	57	4.380	645
2008 - 2009	63	3.792	796
2009 - 2010	75	4.503	946
2010 - 2011	85	4.475	1.075
2011 - 2012	32	3.314	400
2012 - 2013	26	3.261	307
2013 - 2014	42	3.087	611
2014 - 2015	36	5.781	416
TOTAL	634	47.002	7.797

Eventualment la fundació també pot prestar serveis productius (tipus sèries curtes, producció puntual,...) aprofitant la maquinària que tenen instal·lada, que es pot considerar de molt bon nivell tecnològic en matèria de disseny, metrologia, mecanització,...

f) Algunes necessitats relatives a les pràctiques de FP

Des de l'institut Lacetània se'ns assenyalen dues necessitats respecte a la FP de la comarca:

- D'una banda, la Fundació Lacetània, pels seus orígens històrics i per la importància del sector, està molt centrada en el sector metal·lúrgic, i en canvi existeix poca vinculació entre la resta de sectors del sistema productiu i els centres educatius. D'aquí que l'Institut faci esforços per penetrar en activitats menys organitzades, del tipus comerç al detall, instal·ladors, constructors, mantenidors,...
- De l'altra, el teixit empresarial es considera que és poc propositiu quant a demandes de nous cicles als centres educatius. L'Institut considera que té una actitud completament oberta a escoltar i a treballar conjuntament amb els Serveis Territorials d'Ensenyament per a ajustar la seva formació a les necessitats de les empreses.

2.5 Resultats

Segons l'estudi d'inserció laboral de l'Institut Lacetània en una enquesta feta 1 any després de la titulació dels estudiants objecte de l'estudi ha detectat, a juny de 2016 i per especialitats, els nivells d'inserció que es recullen a la taula que segueix.

Com s'hi pot observar, el grau d'inserció laboral entre els titulats superiors se situa en nivells del 80 al 100%. En canvi, en els cicles de grau mitjà la inserció és més baixa perquè hi ha més estudiants que, un cop titulats, decideixen continuar els seus estudis.

GRAUS	Busca feina	Segueix estudiant	Treballa (1)	Treballa i estudia (2)	% inserció laboral (1+2)
MITJÀ					
Electromecànica de l'automòbil	33%	0%	67%	0%	67%
Inst. Elèctriques i automàtiques	0%	62%	13%	25%	38%
Mecanització	0%	33%	67%	0%	67%
Manteniment electromecànic	0%	25%	67%	8%	75%

SUPERIOR

Automatització i robòtica ind.	0%	18%	18%	64%	81%
Disseny en fabricació mecànica	0%	0%	38%	62%	100%
Programació de la producció en fabric. mecànica	11%	0%	89%	0%	89%
Mecatrònica industrial	17%	0%	83%	0%	83%

Quant al grau de satisfacció de les empreses en la seva relació amb l'Institut Lacetània respecte a la formació pràctica en el centre de treball és alt d'acord amb una enquesta anual de l'institut que responen una cinquantena d'empreses (4,34 sobre 5). En aquesta taula que segueix hi ha el detall.

Avaluació mitjana entre els cursos 2011/12 a 2015/16 (sobre valor màxim de 5)

	Grau mitjà	Grau Superior	Total
Grau de satisfacció general	4,33	4,41	4,35
Relació i col·laboració amb el centre	4,27	4,37	4,31
Atenció i informació per part del centre	4,14	4,13	4,13
Avaluació i seguiment dels alumnes per part del centre	4,06	4,14	4,09
Eficiència i eficàcia per resoldre incidències	4,18	4,32	4,24
Nivell de formació dels alumnes del centre	4,05	4,18	4,10
Actitud i comportament dels alumnes durant la FPCT	4,54	4,55	4,54
Objectius i activitats de l'FPCT	4,19	4,32	4,24
TOTAL	4,22	4,30	4,25
<i>Empreses que han respost el qüestionari</i>	42	31	73